

Latvijas Republikas Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija
VALSTS VIDES DIENESTA

MADONAS REĢIONĀLĀ VIDES PĀRVALDE

Reģ. Nr. 90000017078, Blaumaņa ielā 7, Madona, LV-4801
Tālr. 64807451, mob. 29417895, fakss 64807452, e-pasts: madona@madona.vvd.gov.lv

Datums: 11.12.2013, Nr. 6.5.-17/1082

Ūdens resursu lietošanas atļauja Nr.MA13DU0009

SIA „Spridzēnu HES”

(juridiskās personas nosaukums vai fiziskās personas vārds un uzvārds)

Jāņa Zābera iela 8, Madona, Madonas novads, LV-4801

(juridiskās personas juridiskā adrese vai fiziskās personas deklarētā dzīvesvieta)

40003580197, 29.01.2002.

(juridiskās personas reģistrācijas numurs Uzņēmumu reģistrā un datums vai fiziskās personas kods)

Ūdens resursu lietošanas veids:

Aiviekstes upes ūdens izmantošana Spridzēnu hidroelektrostacijas (HES) darbības nodrošināšanai

NACE 2 kods :

35.11. elektroenerģijas ražošana

Iesnieguma pieņemšanas datums:

2013. gada 15. oktobris

Atļauja izsniegta jaunai darbībai:

Atļauja izsniegta esošai darbībai:

Atļauja izsniegta būtiskām izmaiņām esošajā darbībā:

Atļaujas termiņa pagarināšana:

X

Atļaujai pievienoti šādi pielikumi:

1. Ūdens resursu ieguves nosacījumi:

2. Ūdens resursu izmantošanas nosacījumi:

X

Atļauja izsniegta **2013. gada 11. decembrī** un derīga visu darbības laiku

Izsniegšanas vieta: Madona

Valsts vides dienesta Madonas RVP
reģionālās vides pārvaldes direktors

J. Sobko

Datums: 2013. 11. 12.

Ūdens resursu lietošanas atļauju var apstrīdēt Vides pārraudzības valsts birojā viena mēneša laikā no tā pieņemšanas dienas, pamatojoties uz „Administratīvā procesa likuma” 76. panta pirmo un otro daļu, un 79. panta pirmo daļu.

Ūdens resursu lietošanas atļauja izsniegta, pamatojoties uz 2002. gada 12. septembra likuma “Ūdens apsaimniekošanas likums” 21. pantu.

Ūdens resursu lietošanas atļaujas Nr.MA13DU0009 pielikums
“Ūdens resursu izmantošanas nosacījumi”

Ūdens resursu izmantošana

1.tabula

N.p.k.	Izmantotais ūdens objekts					Atļautais ūdens daudzums (m ³ diennaktī un gadā)			
	Nosaukums un vieta (adrese)	ģeogrāfiskās koordinātas		ūdens saimnieciskā iecirkņa kods ⁽¹⁾	Teritorijas kods	Hidrotehnisko būvju darbība	pazemes ūdeņu līmeņu maiņa	mākslīgs vai stipri pārveidots	citas darbības
		Z platums	A garums						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	Spridzēnu HES ūdenskrātuve uz Aiviekstes upes 9.5 km attālumā no ietekas Daugavā, Aizkraukles rajons, Aiviekstes pagasts B drošuma klases HES	56°37'13"	25°51'53"	4215	0321442	Divas Kaplāna tipa hidroturbīnas RK504/3 Ģenerators jauda 1200 kW Aprēķina caurplūdums 16.0 m³/sek Ilggadīgā vidējā pietece 1906 milj.m ³ un notece iztekā 1906 milj.m ³	Nav	nav	nav
Kopā virszemes						1906 milj.m ³ gadā	-	-	-
Kopā pazemes						-	-	-	-
KOPĀ						1906 milj.m ³ gadā	-	-	-

Piezīme. ⁽¹⁾ Saskaņā ar Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas aģentūras klasifikatoru.

1. Ūdens resursu izmantošanas nosacījumi.

1.1. HES ekspluatācija veicama, pamatojoties uz sekojošiem dokumentiem un tiesību normām:

1.1.1. “*Ūdens apsaimniekošanas likums*” (12.09.2002., ar grozījumiem, kas izsludināti līdz 26.12.2012.)

1.1.2. MK noteikumi *Nr.736 “Noteikumi par ūdens resursu lietošanas atļauju”* (23.12.2003. ar grozījumiem, kas pieņemti līdz 30.10.2009.)

1.1.3. “*Aizsargjoslu likums*” (05.02.1997., ar grozījumiem, kas izsludināti līdz 23.05.2013.)

1.1.4. MK noteikumi *Nr. 94 “Aizsargjoslu noteikšanas metodika ūdens akvatorijās augšpus un lejpus aizsprostiem”* (23.02.2003., ar grozījumiem, kas izsludināti līdz 19.01.2010.)

1.1.5. MK noteikumi *Nr. 93 “Aizsprostu un hidroelektrostaciju hidrotehnisko būvju drošuma kontrolmērietaišu aizsardzība un aizsargjoslu noteikšanas metodika”* (23.02.2003., ar grozījumiem, kas pieņemti līdz 13.02.2010.)

1.1.6. MK noteikumi *Nr. 406 „Virszemes ūdensobjektu aizsargjoslu noteikšanas metodika”* (03.06.2008., ar grozījumiem, kas pieņemti līdz 24.04.2010.)

1.1.7. LR likums “*Par hidroelektrostaciju hidrotehnisko būvju drošumu*” (7.12.2000. , ar grozījumiem, kas izsludināti līdz 08.03.2013.)

1.1.8. “*Zvejniecības likums*” (12.04.1995., ar grozījumiem, kas izsludināti līdz 01.01.2011.)

1.1.9. MK noteikumi *Nr. 188 “Saimnieciskās darbības rezultātā zivju resursiem nodarītā zaudējuma noteikšanas un kompensācijas kārtība”* (8.05.2001., ar grozījumiem, kas pieņemti līdz 01.01.2010.)

1.1.10. “Spridzēnu HES ūdenskrātuves **EKSPLUATĀCIJAS** (apsaimniekošanas) **NOTEIKUMI**” (turpmāk tekstā – ŪEN), kas izstrādāti 2013. gadā un saskaņoti Madonas reģionālajā vides pārvaldē (turpmāk tekstā – Madonas RVP) 2013. gada decembrī.

1.1.11. “Spridzēnu HES hidrotehnisko būvju **drošuma programma**” (turpmāk tekstā – HBDP), kas izstrādāta 2013. gadā un saskaņota Madonas RVP 2013. gada decembrī.

1.2. Spridzēnu HES ūdenskrātuves raksturīgie ūdens līmeņi:

1.2.1. Normālais uzstādinājuma līmenis **NŪL = 78.10 m BS**

1.2.2. Zemākais uzstādinājuma līmenis **ZŪL = 77.90 m BS**

1.2.3. Augstākais (maksimālais) uzstādinājuma līmenis (**AŪL**) = 79.00 m BS

1.3. Ūdenskrātuves augšbjefā pieļaujamās līmeņu svārstības.

1.3.1. Aizsprosta izveidotajā ūdenskrātuvē nedrīkst radīt mākslīgas ūdens līmeņa svārstības, kas lielākas par 20 cm diennaktī. ([1.1.2.] 40.1. punkts)

1.3.2. Pieļaujamais ūdenskrātuves ūdenslīmeņa pazemināšanas ātrums 0.15 m/h ūdenskrātuves tukšošanas laikā ([1.1.10.] C daļa 1.4. punkts)

1.3.3. Savlaicīgi informēt kontrolējošo iestādi – Valsts vides dienesta Madonas RVP struktūrvienību, par ūdenskrātuves hidroloģiskā režīma paredzamajām izmaiņām.

1.4. Spridzēnu HES ūdens caurplūdums un tā tehniskais nodrošinājums.

1.4.1. Ekoloģiskais caurplūdums, kas nepieciešams ūdensteces dabisko bioloģisko resursu un ekosistēmu saglabāšanai un aizsardzībai Aiviekstes upē – **8.9 m³/s** nodrošināms saskaņā ar sadarbības līgumu starp SIA „Spridzēnu HES” un SIA „Vēžu krāces” ar turbīnas HH 1450 SSK un zivju ceļa (2 m³/s) darbību, kas atrodas Vēžu HES sastāvā.

1.4.2. Mazūdens periodos, kad upes dabiskais caurplūdums ir mazāks par ekoloģisko caurplūdumu (8.9 m³/sek), hidrotehniskās būves **nedrīkst** darboties ūdens uzkrāšanas režīmā, bet viss pienākošais ūdens ir jānovada upē. ([1.1.2.] 40.5. punkts)

1.4.3. Aprēķinātais turbīnu caurplūdums 16.0 m³/s.

1.5. Spridzēnu HES ūdenskrātuves darbība ārkārtējos apstākļos.

1.5.1. Pirms HES rekonstrukcijas, renovācijas, restaurācijas vai remontdarbu projektēšanas uzsākšanas saņemt tehniskos noteikumus Madonas reģionālajā vides pārvaldē atbilstoši Ministru kabineta 17.02.2004. noteikumu Nr.91 „Kārtība, kādā reģionālā vides pārvalde izdod tehniskos noteikumus paredzētajai darbībai, kurai nav nepieciešams ietekmes uz vidi novērtējums” un 17.10.2006. MK noteikumi Nr.852 "Noteikumi par Latvijas būvnormatīvu LBN 229-06 "Hidroelektrostaciju hidrotehniskās būves" prasībām.

1.5.2. Ārkārtējos (plūdu) un avārijas apstākļos rīkoties saskaņā ar Spridzēnu HES ūdenskrātuves ŪEN 2.5.2.punkta un HBDP D daļas 2. punkta nosacījumiem:

- sākoties pavasara palu periodam, ūdens līmenis HES ūdenskrātvē (ar turbīnu darbināšanas režīmu) jāuztur 0.4-0.5 m augstāk par uzstādīnājuma būves virsas atzīmi (virs 77.30 m abs), lai pirms masveida ledus iešanas atbrīvotu no ledus ūdenskrātuves platību, tā nodrošinot turpmāko brīvu ledus masu pārvadīšanu uz uzstādīnājuma lejas bjefu. ([1.1.9.] 2.5.2.,2.8.punkts);
- nodrošināt nepārtrauktas dežūras, lai varētu operatīvi noregulēt ūdenslīmeni;
- HES hidrobūvju avāriju likvidēšanai turēt aizsprosta tuvumā akmeņu un māla krājumus;
- paredzēt iekārtas, kuras varētu izmantot elektroenerģijas piegādes pārtraukuma gadījumā (mehāniski aizvaru pacelāji, sūkņi, kas darbojas bez elektrības);
- nodrošināt avārijas situācijas ietekmēto objektu, valsts institūciju, pašvaldību un iedzīvotāju apziņošanu.

1.6. Spridzēnu HES ūdenskrātuves zivju aizsardzības būves un ierīces.

1.6.1. HES ekspluatācijas laikā pirms ieplūdes hidroturbīnās ir jābūt uzstādītām zivju aizsardzības aizsargrestēm, kuru spraugu platums ir 20 - 35 mm (ŪEN 3.2.4.punkts).

1.6.2. Uzturēt tehniskā kārtībā zivju aizsargrestes un nodrošināt to regulāru tīrīšanu.

1.6.3. Zivju nārsta laikā (aprīlis līdz jūnijam) nav pieļaujamas straujas ūdens līmeņa svārstības vairāk par 20 cm diennaktī. (ŪEN 3.2.5. punkts)

1.6.4. Veikt zivju resursiem nodarīto zaudējumu kompensāciju, atbilstoši Ministru kabineta 2001. gada 8. maija noteikumiem *Nr. 188 "Saimnieciskās darbības rezultātā zivju resursiem nodarītā zaudējuma noteikšanas un kompensācijas kārtība"* un citiem normatīviem aktiem, kas nosaka zivju resursu nodarīto zaudējumu noteikšanas un kompensēšanas kārtību.

1.7. Citi nosacījumi.

1.7.1. SIA "**Spridzēnu HES**" ir juridiski atbildīga par Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijā apstiprinātajā **Spridzēnu HES** hidrotehnisko būvju drošuma programmā noteikto hidrobūvju tehnisko ekspluatāciju un drošumu, par vides aizsardzības prasību ievērošanu.

1.7.1. Nodrošināt **Spridzēnu HES** aizsargjoslu noteikšanu saskaņā ar **Aizsargjoslu likuma** prasībām :

- 1) vides un dabas resursu aizsardzības aizsargjoslu (MK noteikumi *Nr. 406/2008 „Virszemes ūdensobjektu aizsargjoslu noteikšanas metodika”*);
- 2) ekspluatācijas aizsargjoslu (MK noteikumi *Nr.93/2003 „Aizsprostu un hidroelektrostaciju hidrotehnisko būvju drošuma kontrolmērietaišu aizsardzība un aizsargjoslu noteikšanas metodika”*);
- 3) drošības aizsargjoslas (MK noteikumi *Nr.131/2007 „Aizsargjoslu noteikšanas metodika ap aizsprostiem”* un *Nr.94/2003 „Aizsargjoslu noteikšanas metodika ūdens akvatorijās augšpus un lejpus aizsprostiem”*).

1.7.2. Noteiktajās aizsargjoslās ievērot **Aizsargjoslu likuma** un augstāk minēto Ministru kabineta noteikumu prasības.

2. Ūdens resursu izmantošanas uzskaites nosacījumi.

2.1. Nosakot ūdens līmeni hidrobūves augšbjefā, izmantot nepārtrauktas uzskaites ūdens līmeņu mērītāju vai manuālu ūdens līmeņa mērīšanas iekārtu - mērlatu, kuras augstums piesaistīts valstī pieņemtajai Baltijas jūras augstuma sistēmai.

2.2. **Spridzēnu HES** darbības uzskaites datus reģistrēt hidrotehnisko būvju darbības datu uzskaites žurnālā, kas iekārtots saskaņā ar MK noteikumu **Nr.736 5. pielikuma** prasībām.

Hidrobūves darbības uzskaites grafiks

2.tabula

Nr.p.k	Uzskaites parametrs	Uzskaites biežums
1.	Ūdens līmenis hidrobūves augšbjefā	Izmantojot nepārtrauktas uzskaites ūdens līmeņa mērītāju, vai vienu reizi dienā, nolasot rādījumus no mērlatas (plūdu, ilgstoša lietus un citos ārkārtējos gadījumos – 1 x 2 stundās vai atkarībā no apstākļiem) – 5.pielikuma 1.tabula;
2.	Ar aizvāriem saistītas darbības un darbības, kuras veic periodā, kad ūdens līmenis ir virs NŪL	Darbību veikšanas reizē – 5.pielikuma 2.tabula
3.	Darbības, kas veiktas laikā, kad upes dabiskais caurplūdums ir mazāks par noteikto ekoloģisko caurplūdumu	Darbību veikšanas reizē – 5.pielikuma 2.tabula
4.	Upes caurplūduma mērījumi Aiviekstes upē.	ar aprēķina metodi – 1 reizi mēnesī – 5.pielikuma 3.tabula. Ja ūdenskrātuves ūdens līmeņus mēra ar nepārtrauktas uzskaites ūdens līmeņa mērītāju, caurplūduma uzskaiti var neveikt.

2.3. Žurnāla lapām jābūt numurētām un cauršūtām atbilstoši Ministru kabineta noteikumu *“Dokumentu izstrādāšanas un noformēšanas noteikumi”* nosacījumiem.

2.4. Ieraksta pareizību un atbilstību mērāparātu rādījumiem ar parakstu apliecināt atbildīgai personai.

2.5. Spridzēnu HES hidrotehnisko būvju stāvokļa novērošanu un pārbaudi veikt atbilstoši HBDP B daļas 2. punkta nosacījumiem.

**Ūdens resursu lietošanas atļaujas Nr.MA13DU0009 PIELIKUMS ir
ūdens resursu lietošanas atļaujas Nr.MA13DU0009 neatņemama sastāvdaļa.**

Valsts vides dienesta Madonas
reģionālās vides pārvaldes direktors

J. Sobko